

Besluit handhavingsverzoek

Datum

4 mei 2026

Zaaknummer

2026-000666

Onderwerp

Reactie op uw handhavingsverzoek

Inlichtingen bij

5.1.2e

026 359 99 99

post@gelderland.nl

Blad

1 van 6

Ontvangstdatum uw verzoek

14 januari 2026

Wet

Omgevingswet

Geachte 5.1.2e en 5.1.2e,

Wij hebben van u een verzoek tot handhaving ontvangen. U vraagt ons om spoedhandhaving in verband met een vermeende overtreding van de soortenbescherming bij bomenkap zonder geldig ecologisch onderzoek. Tegen de door de gemeente verleende aanlegvergunning is bezwaar gemaakt.

Voor het betreffende gebied is in januari 2023 een aanvulling op de quickscan uit 2021 gedaan. In deze quickscan is vermeld dat indien niet wordt gewerkt onder een gedragscode bij voorgenomen kap aanvullend soortgericht vervolgonderzoek noodzakelijk is onder meer naar de eekhoorn en hazelworm. U geeft daarnaast aan dat in het addendum uit januari 2023 wordt aangegeven dat amfibieën, zoals de bruine kikker en de gewone pad, in het gebied aanwezig kunnen zijn en dat deze soorten zijn vrijgesteld. U stelt echter dat dit niets afdoet aan de specifieke zorgplicht als bedoeld in artikel 11.27 van het Bal en dat deze zorgplicht tevens geldt voor andere waargenomen of potentiële soorten waaronder: wielewaal, specht, vleermuis, ree, konijn, haas, das, levendbarende hagedis en steenmarter. Volgens u is hiervoor aanvullend onderzoek noodzakelijk.

In het handhavingsverzoek voert u aan dat geen vervolgonderzoek heeft plaatsgevonden naar eekhoorn, hazelworm en overige relevante soorten, geen ontheffing is aangevraagd of verleend en de provincie toestemming heeft gegeven dan wel niet handhavend op te treden, ondanks de expliciet gestelde voorwaarden uit de quickscan.

Verder wordt gesteld dat de quickscan uit 2023 inmiddels circa drie jaar oud is en inmiddels niet langer actueel is, omdat de feitelijke situatie ter plaatse wezenlijk is gewijzigd. Volgens u dient daarom een nieuw ecologisch onderzoek te worden uitgevoerd naar alle relevante soorten, waaronder amfibieën, kleine marterachtigen en vleermuizen, evenals aanvullend vervolgonderzoek

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

4 mei 2026

Zaaknummer

2026-000666

Blad

2 van 6

naar soorten waarvan de aanwezigheid eerder niet kon worden uitgesloten en waarvoor nog geen nader onderzoek conform de geldende richtlijnen heeft plaatsgevonden.

Besluit

Wij wijzen uw handhavingsverzoek af, wij gaan niet handhavend optreden.

Onderaan deze brief vindt u de wettelijke bepalingen die gelden voor dit besluit.

Controle uitgevoerd d.d. 27 januari 2026

Op 27 januari 2026 heeft onze toezichthouder een controle uitgevoerd en contact opgenomen met de initiatiefnemer. De initiatiefnemer heeft een quickscan van 5 december 2025 toegestuurd.

Uit deze quickscan blijkt dat er tijdens het veldbezoek aandacht is besteed aan potentiële verblijfplaatsen van zoogdieren waaronder vleermuizen, broedvogels en holenbroeders, alsmede aan amfibieën, reptielen, insecten, beschermde plantensoorten, spechtenholtes, schorsplaten en andere potentieel geschikte structuren. In de quickscan staat vermeld dat geen beschermde plantensoorten zijn aangetroffen, geen actieve broedindicatoren zijn vastgesteld en geen aanwijzingen zijn gevonden voor de aanwezigheid van beschermde amfibieën, reptielen of insectensoorten. Wel is een populier met spechtengaten aangetroffen die mogelijk geschikt kunnen zijn voor holenbroeders. Volgens de quickscan dient deze boom behouden te blijven. Verder vermeldt de quickscan dat mitigerende maatregelen dienen te worden uitgevoerd door het verwerken van vrijkomende takken in takkenrillen ten behoeve van kleine fauna. Voorts wordt geadviseerd werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

De toezichthouder heeft ter plaatse geconstateerd dat een groot deel van de bomen reeds was gekapt. In de aanwezige bomen zijn geen nesten, loshangende schorsplaten of holtes aangetroffen die erop wijzen dat deze dienden als vaste rust- of verblijfplaats voor beschermde soorten. Wel is vastgesteld dat de boom met spechtengaten is behouden. Tevens heeft de toezichthouder waargenomen dat op het perceel takkenrillen zijn aangelegd met takken afkomstig van de gevelde populieren. Op diverse plekken waar bomen waren verwijderd, heeft de toezichthouder de bodem geïnspecteerd om vast te stellen of sprake was van een kruidlaag of een dik strooiselpakket. Dit is niet aangetroffen. Daarmee komt de feitelijke situatie overeen met de beschrijving in de quickscan van 2025.

De toezichthouder concludeert dat de bevindingen uit de quickscan van 5 december 2025 overeenkomen met zijn eigen waarnemingen ter plaatse. Ook is vastgesteld dat deze werkzaamheden buiten het broedseizoen hebben plaatsgevonden.

Zienswijze

Op 17 februari 2026 heeft u van ons een voornemen ontvangen. U bent in de gelegenheid gesteld hierop uw zienswijze te geven. U heeft van deze mogelijkheid op 27 februari 2026 gebruik gemaakt. Op 16 april 2026 heeft u uw zienswijze telefonisch aangevuld.

Datum

4 mei 2026

Zaaknummer

2026-000666

Blad

3 van 6

In uw zienswijze geeft u aan dat door de uitgevoerde kap inmiddels feitelijk onomkeerbare ecologische schade is ontstaan. Volgens u is het volledige bosperceel verdwenen, terwijl sprake is van een aannemelijke aanwezigheid van beschermde soorten en er geen actueel onderzoek beschikbaar is.

U voert opnieuw aan dat uit de quickscan van september 2021 en het addendum van januari 2023 blijkt dat de aanwezigheid van een eekhoorn en een hazelworm is vastgesteld en dat aanvullend soortgericht onderzoek noodzakelijk is indien niet onder een geldige gedragscode wordt gewerkt. Volgens u is bij het aantreffen van beschermde soorten een ontheffing soortenbescherming vereist. Ook geeft u aan dat in het gebied onder meer de volgende soorten aannemelijk aanwezig zijn: vleermuizen, spechten, wielewaal, das, steenmarter, levendbarende hagedis, ree, haas, konijn en amfibieën (bruine kikker en gewone pad).

Daarnaast stelt u dat, ook indien bepaalde soorten zijn vrijgesteld, op grond van artikel 11.27 van het Bal de specifieke zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren en planten. U voert aan dat binnen het Gelders Natuurnetwerk een versterkt beschermingsregime geldt, waarbij aantasting van natuurwaarden slechts is toegestaan indien dit zorgvuldig is gemotiveerd en – waar nodig – wordt gecompenseerd.

U geeft aan dat de quickscan van 5 december 2025 naar uw oordeel niet kan dienen als een toereikende ecologische onderbouwing. Volgens u ontbreekt een deugdelijke motivering, waardoor de eerdere vaststelling juridisch relevant blijft. U stelt dat de besluitvorming daarmee in strijd is met het zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel en met de verplichtingen uit de Omgevingswet met betrekking tot soortenbescherming.

Tevens voert u aan dat uit de (op grond van de Wet open overheid) verstrekte stukken blijkt dat op 16 januari 2025 telefonisch contact heeft plaatsgevonden tussen de provincie en de initiatiefnemer. Volgens u is tijdens dit gesprek aangegeven dat geen kap mocht plaatsvinden zonder vervolgonderzoek naar de eekhoorn en de hazelworm.

Bovendien geeft u aan dat op 8 december 2025 een melding is gedaan over de aanwezigheid van een nestboom en dat deze boom later diezelfde dag is gekapt. U verzoekt om een motivering hoe dit zich verhoudt tot de zorgplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Voorts wijst u op de beginselplicht tot handhaving. U verzoekt om te motiveren of de provincie van mening is dat geen overtreding heeft plaatsgevonden en, indien wel sprake is van een overtreding, of er concreet zicht op legalisatie bestaat dan wel sprake is van onevenredigheid die het afzien van handhaving rechtvaardigt.

Daarbij voert u aan dat op het reeds gekapte deel in grote getale reuzenberenklauw aanwezig is. Volgens u brengt de specifieke zorgplicht uit artikel 11.27 van het Bal met zich mee dat schade aan biodiversiteit zoveel mogelijk moet worden voorkomen of beperkt. U stelt dat de aanwezigheid van een invasieve soort die herstel belemmert nadrukkelijk had moeten worden betrokken bij de beoordeling van handhaving. In het kader van de herplantplicht wijst u hier opnieuw op.

Datum

4 mei 2026

Zaaknummer

2026-000666

Blad

4 van 6

Verder geeft u aan dat in de kapmelding van 10 december 2025 is vermeld dat circa 4.000 m² zou worden gekapt vanaf 29 december 2025. Volgens u heeft de kap echter al op 8 december 2025 plaatsgevonden en betrof dit ongeveer 2.500 m². Ook zou de wettelijke termijn van zes weken tussen melding en uitvoering niet in acht zijn genomen.

Tot slot verzoekt u om gemotiveerd aan te geven op basis waarvan wordt afgezien van handhaving en inzichtelijk te maken hoe de soortenbescherming en de zorgplicht in de besluitvorming zijn meegewogen. Daarnaast verzoekt u om te motiveren waarom de quickscan van 5 december 2025 als voldoende wordt beschouwd en waarom niet handhavend wordt opgetreden ondanks het ontbreken van een actueel vervolgonderzoek. Tevens verzoekt u om in te gaan op de beginselplicht tot handhaving en verwijst u uitdrukkelijk naar het e-mailcontact van 8 december 2025.

Onze reactie*Quickscan van september 2021, januari 2023 en december 2025*

Wij merken op dat een quickscan uitsluitend de potentiële geschiktheid van een gebied voor beschermde soorten in beeld brengt en niet vaststelt of deze soorten daadwerkelijk aanwezig zijn. De potentiële geschiktheid van een gebied kan in de tussentijd door (natuurlijke) factoren veranderen.

In januari 2023 is een concreet ecologisch onderzoek uitgevoerd. Daarin is geconcludeerd dat voor het vellen van de populierenopstand in beginsel geen ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is, mits wordt gewerkt conform een goedgekeurde gedragscode. Indien deze werkwijze niet mogelijk is, is nader onderzoek naar hazelworm en eekhoorn met mogelijk gerichte maatregelen noodzakelijk. Vervolgens is in december 2025 opnieuw een quickscan opgesteld. Op 27 januari 2026 heeft onze toezichthouder een controle ter plaatse uitgevoerd. De toezichthouder heeft vastgesteld dat een groot deel van de bomen reeds was gekapt. Voor het resterende deel heeft de toezichthouder geconcludeerd dat het beeld uit de quickscan overeenkwam met de situatie ter plaatse. Tevens is vastgesteld dat deze werkzaamheden buiten het broedseizoen hebben plaatsgevonden.

Onder het kopje 'Motivering' wordt hier nader op ingegaan.

Kapmelding

In dit geval is op 13 december 2024 en 10 december 2025 een kapmelding ingediend. Op 11 december 2025 is de kapmelding in behandeling genomen en goedgekeurd.

Uit relevante jurisprudentie volgt dat de wachttermijn primair bedoeld is om het bevoegd gezag gelegenheid te geven op een melding te reageren. Zodra vóór afloop van die termijn expliciet goedkeuring is verleend, vervalt het doel van de wachttermijn. Er bestaat dan geen aanleiding meer om de volledige termijn af te wachten.

Beginseplicht tot handhaving

Gelet op het algemeen belang dat gediend is met handhaving, zal in geval van overtreding van een wettelijk voorschrift het bestuursorgaan dat bevoegd is om met bestuursdwang of een last onder dwangsom op te treden, in de regel van deze bevoegdheid gebruik moeten maken. Alleen onder bijzondere omstandigheden mag van het bestuursorgaan worden gevraagd, dit niet te doen. Dit kan zich voordoen indien concreet zicht op legalisatie bestaat. Daarnaast kan handhavend optreden zo onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen dat van optreden in die concrete situatie moet worden afgezien.

Voordat het college bevoegd is tot het opleggen van een last onder dwangsom, dient eerst aannemelijk te worden gemaakt dat een overtreding is gepleegd. Alleen als de overtreding aannemelijk is, is het college bevoegd om handhavend op te treden.¹

Onder het kopje 'Motivering' wordt hier nader op ingegaan.

Reuzenberenklauw in verhouding tot de zorgplicht

Met betrekking tot de aanwezigheid van reuzenberenklauw merken wij op dat hiervoor de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) het bevoegde gezag is. Wij verwijzen u dan ook naar de NVWA voor dit onderdeel.

Motivering

Artikel 11.27 van het Bal legt een specifieke zorgplicht op aan degene die een flora- en fauna-activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat deze activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor in het wild levende dieren en planten. Deze zorgplicht houdt in dat van de initiatiefnemer wordt verlangd dat hij tijdig nagaat welke natuurwaarden aanwezig (kunnen) zijn en passende maatregelen treft om nadelige gevolgen zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

De voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland heeft in haar uitspraak in het kader van de specifieke zorgplicht van artikel 11.27 van het Bal geoordeeld dat om te kunnen spreken van schending van de specifieke zorgplicht, bepalend is of men alle zorg heeft betracht die in redelijkheid van hem/haar verwacht kon worden ten tijde van de (kap)werkzaamheden om op de hoogte zijn van de aanwezigheid van mogelijke soorten.

U voert aan dat geen vervolgonderzoek heeft plaatsgevonden naar de eekhoorn, hazelworm en overige relevante soorten. In dit geval staat vast dat in januari 2023 een ecologisch onderzoek is uitgevoerd en dat in december 2025 een quickscan is opgesteld. Tijdens de controle op 27 januari 2026 heeft de toezichthouder geen eekhoornnest waargenomen en geen sporen aangetroffen die wijzen op verstoring van de hazelworm. Tevens is vastgesteld dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen hebben plaatsgevonden.

In de quickscan van december 2025 is geen afzonderlijke beschouwing van de hazelworm en eekhoorn opgenomen, terwijl het onderzoek uit 2023 daartoe aanleiding gaf. Dit achten wij, gelet op de specifieke zorgplicht een formeel aandachtspunt dat in toekomstige onderzoeken beter moet worden geborgd. Tegelijkertijd constateren wij dat onze toezichthouder bij de controle geen concrete aanwijzingen heeft aangetroffen dat door de werkzaamheden ernstige nadelige

Datum

4 mei 2026

Zaaknummer

2026-000666

Blad

6 van 6

gevolgen voor beschermde soorten zijn ontstaan. Op basis van deze informatie achten wij het daarom niet aannemelijk dat sprake is van een overtreding van de Omgevingswet of het Bal die handhavend optreden rechtvaardigt.

Wel vereist de zorgplicht een actuele inventarisatie van de aanwezige natuurwaarden. Het ontbreken van een expliciete beoordeling van de hazelworm en eekhoorn in de quickscan van december 2025 vormt daarom een formeel aandachtspunt. Om herhaling in de toekomst te voorkomen zal hierover een waarschuwingsbrief aan de initiatiefnemer worden verzonden, waarin wij wijzen op het belang van een expliciete en actuele beoordeling van alle relevante soorten.

Gelet op het voorgaande concluderen wij dat er op dit moment geen sprake is van een overtreding, en dat wij daarom niet bevoegd zijn om handhavend op te treden.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

5.1.2e

Willeke den Hartog
Teammanager Handhaving

Voor deze brief gelden:

- Provinciewet, artikel 122
- Algemene wet bestuursrecht
- Omgevingswet
- Besluit activiteiten leefomgeving

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit bezwaar maken. Richt uw bezwaarschrift aan: Gedeputeerde Staten, secretariaat Commissie rechtsbescherming, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Graag 'bezwaarschrift' vermelden op de envelop en op de brief.

U kunt uw bezwaarschrift ook elektronisch indienen op het portaal Rechtsbescherming. Hiervoor gebruikt u DigiD, eHerkenning of eIDAS.

Meer informatie vindt u op www.gelderland.nl/bezwaren en bij het Provincieloket 026 359 99 99.

Als u een bezwaarschrift indient en u wilt niet dat een besluit in werking treedt, kunt u bij de rechter een verzoek indienen voor een voorlopige voorziening. Zie www.rechtspraak.nl.